

Uzasadnienie

Obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 został wyznaczony jako Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000*, w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywy Ptasiej (Dz. Urz. UE L 20/7 z 26.01.2010)*. Po kilkakrotnych zmianach rozporządzeń, obecnie obowiązującym jest *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.)*.

Na podstawie art. 131 ust. 1 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.)*, zwanej dalej ustawą OOS, do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych *ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098)*, zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody. W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 *ustawy o ochronie przyrody* oraz koordynujący funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania (w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy), obowiązany jest do sporządzenia planu zadań ochronnych, o którym mowa w regulacji art. 28 *ustawy o ochronie przyrody*. Ponieważ obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 obejmuje swoim zasięgiem obszar Drawieńskiego Parku Narodowego, zgodnie z dyspozycją art. 32 ust. 5 *ustawy o ochronie przyrody*, sprawującym nadzór nad częścią obszaru Natura 2000 pokrywającą się z obszarem parku narodowego jest Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody*, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 *ustawy o ochronie przyrody*, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru, czyli zapewnienie, że stan siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar nie zostanie pogorszony i zapewnione zostanie dążenie do osiągnięcia właściwego stanu ochrony. Realizacja tak sformułowanego celu działań ochronnych, w szczególności na gruntach stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzje o nadaniu planu zadań ochronnych normy prawnej ustanawianej, w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego. Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 64, poz. 401 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;

- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, kierowano się także oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Opracowanie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą rozpoczęte zostało w 2011 r. przez Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego, który w ówczesnym stanie prawnym był sprawującym nadzór nad całym obszarem Natura 2000. Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, w dniu 4 maja 2011 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS. Od 1 stycznia 2012 r. Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego sprawuje nadzór tylko nad częścią obszaru Natura 2000 położoną w granicach Drawieńskiego Parku Narodowego, a nadzór nad pozostałą częścią obszaru sprawują odpowiedni regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, w granicach województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego. Na podstawie porozumienia Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., Poznaniu i Szczecinie z Dyrektorem Drawieńskiego Parku Narodowego, w celu dostosowania do zmienionego stanu prawnego, projekt planu zadań ochronnych został opracowany we współdziałaniu ww. podmiotów.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, dokonano następujących czynności:

- 1) Opisano granice obszaru Natura 2000 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogiem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247).
- 2) W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

A005 Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*
 A021 Bąk *Botaurus stellaris*
 A022 Bączek *Ixobrychus minutus*
 A028 Czapla siwa *Ardea cinerea*
 A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*
 A036 Łabędź niemy *Cygnus olor*

A038 Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*
A043 Gęś Anser *Anser anser*
A067 Gągoł *Bucephala clangula*
A070 Nurogęś *Mergus merganser*
A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*
A073 Kania czarna *Milvus migrans*
A074 Kania ruda *Milvus milvus*
A075 Bielik *Haliaeetus albicilla*
A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
A089 Orlik krzykliwy *Aquila pomarina*
A094 Rybołów *Pandion haliaetus*
A119 Kropiatka *Porzana porzana*
A120 Zielonka *Porzana parva*
A127 Żuraw *Grus grus*
A155 Słonka *Scolopax rusticola*
A165 Samotnik *Tringa ochropus*
A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*
A207 Siniak *Columba oenas*
A215 Puchacz *Bubo bubo*
A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*
A223 Włochatka *Aegolius funereus*
A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*
A229 Zimorodek *Alcedo atthis*
A236 Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
A320 Mucholówka mała *Ficedula parva*

- 3) Dokonano oceny stanu ochrony ww. przedmiotów ochrony dla których wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.
- 4) Przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk. Kody zagrożeń dla poszczególnych przedmiotów ochrony (określonych załącznikiem nr 3 do niniejszego zarządzenia) podano zgodnie z *listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1*, opracowaną przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska.
- 5) Sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji, kierując się potrzebą utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony.
- 6) Ustalono działania ochronne zapewniające osiągnięcie celów działań ochronnych, monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, a także wskazano konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, dot. gatunków ptaków.
- 7) Zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizacja tych

działań umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem Natura 2000 wypełnienie przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.

- 8) Rozważono potrzebę zmian w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, identyfikując potrzeby takich zmian.
- 9) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, nie ustalono potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru ani jego części.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Podstawowym środkiem realizacji tego obowiązku, było zorganizowanie i przeprowadzenie cyklu spotkań dyskusyjnych, na które zaproszone zostały wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesów. W ramach ww. procedury odbyły się:

- 1) wstępne spotkanie informacyjne na temat obszaru Natura 2000 i planu zadań ochronnych, zorganizowane przez Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego 2 czerwca 2011 r. w Drawnie;
- 2) spotkanie konsultacyjne 25.05.2012 r. w Człopie, zorganizowane i prowadzone, podobnie jak spotkania kolejne, przez wybranego w przetargu Wykonawcę projektu planu, na temat wstępnej identyfikacji przedmiotów ochrony i problemów ochrony obszaru;
- 3) spotkanie konsultacyjne 15.02.2012 r. w Człopie, na temat podsumowania dostępnej wiedzy o obszarze przed pracami terenowymi;
- 4) spotkanie konsultacyjne 18.06.2013 r. w Człopie, poświęcone zagadnieniom gospodarki leśnej;
- 5) spotkanie konsultacyjne 2.10.2013 w Człopie, poświęcone zagadnieniom zagospodarowania przestrzennego;
- 6) spotkanie konsultacyjne 19.12.2013 r. w Człopie, poświęcone zagadnieniom gospodarki leśnej;
- 7) spotkanie konsultacyjne 19.12.2013 r. w Człopie, poświęcone zagadnieniom związanym z wodami;
- 8) spotkanie konsultacyjne 25.02.2014 r. w Człopie, poświęcone prezentacji pierwszej wersji projektu planu;
- 9) spotkanie konsultacyjne 18.03.2014 r. w Człopie, poświęcone dyskusji nad uwagami zgłoszonymi do pierwszej wersji projektu planu.

Do udostępnionych do konsultacji przez Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego oraz prezentowanych na spotkaniach w dniach 25.02.2014 oraz 18.03.2014 kolejnych wersji projektów planu zadań ochronnych zgłoszono uwagi, z których część została uwzględniona w procedowanym dokumencie.

W toku dalszych prac, z uwagi na dane zawarte w materiałach do planu zadań ochronnych, uzyskane podczas badań wykonanych na poczet tworzonego dokumentu, oraz w związku z pozyskaniem innych materiałów wyjściowych (m.in. publikacje naukowe, dane niepublikowane DPN) uaktualniono Standardowy Formularz Danych dla ostoi (akceptacja wniosku o zmianę została potwierdzona pismem z dnia 30 września 2019 r., sygnatura: DZP-wo.630.16.2.2019.LB). Ponieważ zmiany w SDF dotyczyły aktualizacji liczebności i ocen poszczególnych gatunków, zmiany statusu niektórych z nich, oraz dodania nowych gatunków (w tym także jako przedmiotów ochrony), projekt zarządzenia został przeredagowany pod kątem aktualnej listy przedmiotów ochrony i odnoszących się do nich zapisów, jak również w ramach zgodności przedmiotowych zapisów aktów prawa miejscowego z aktualną polityką Rady Ministrów oraz zasadami techniki prawodawczej.

Mając powyższe na uwadze postanowiono:

- w załączniku nr 3 do Zarządzenia określić dla nowych przedmiotów ochrony zagrożenia istniejące i potencjalne, zaś dla pozostałych przeformułować zagrożenia istniejące i potencjalne oraz przeredagować opisy zagrożeń, aby były bardziej czytelne i dostosowane do aktualnych zagrożeń;
- w załączniku nr 4 do Zarządzenia określić dla nowych przedmiotów cele działań ochronnych, zaś dla pozostałych przeredagowano treść celów działań ochronnych, aby nie stanowiły strictly działań ochronnych oraz były mierzalne;
- w załączniku nr 5 do Zarządzenia określić dla nowych przedmiotów działania ochronne, zaś dla pozostałych przeredagować działania ochronne dla poszczególnych gatunków i ich siedlisk, dla których ustanowiono obszar Natura 2000;
- zrezygnować z załącznika nr 6 do Zarządzenia, w związku z brakiem wskazania do zmiany w dokumentacji pzo konkretnych zapisów analizowanych studiów uwarunkowań przestrzennych gmin oraz planów zagospodarowania przestrzennego, których realizacja uniemożliwi osiągnięcie celów działań ochronnych, naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu (o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), zgodnie z §3 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

W związku z regulacją art. 28 ust. 4 ustawy, sporządzający projekt planu zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie OOS, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu. W wykonaniu tego obowiązku, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, w dniu 25 sierpnia 2020 r. podał do publicznej wiadomości informację o sporządzeniu projektu planu oraz o możliwości składania do niego uwag i wniosków w ciągu 21 dni. W procedurze konsultacji społecznych projektu zarządzenia wpłynęło 35 uwag i wniosków ze strony społeczeństwa, które rozważono, wprowadzając w przypadku uwag uzasadnionych zmiany do projektu. Uwagi rozpatrzono w sposób następujący:

Lp. 1.	
Data wpływu	21.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Drawieński Park Narodowy
Treść uwagi	W Standardowym Formularzu Danych, data aktualizacji listopad 2019, dla obszaru PLB320016 pkt. 6, ppkt. 6.1 <i>Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem</i> , wpisany został tylko DPN, co nie jest zgodne z rzeczywistością, gdyż nadzór pełnią również Regionalni Dyrektorzy (Szczecin, Poznań, Gorzów Wlkp.).
Sposób rozpatrzenia	Nie jest to uwaga dotycząca procedowanego projektu zarządzenia. Tym niemniej podjęto kroki celem poprawienia błędnego wpisu w SDF.
Lp. 2.	
Data wpływu	21.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Drawieński Park Narodowy
Treść uwagi	Pkt. B4 dot. A224 Lelek (<i>Caprimulgus europaeus</i>) – proponuje się usunięcie w kolumnie „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” zapisu Dyrektor DPN. Uzasadnienie: brak ww. zapisu w kolumnie „Obszar wdrażania”, jak również brak takich wytycznych w projekcie planu ochrony dla DPN (wer. Z 27.10.2017 r. rozdział 7 pkt II, 2, str. 96 Działania

	ochronne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – działania w części obszarów Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 i Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 pokrywających się z granicami Parku).
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Usunięto Dyrektora DPN z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” dla przedmiotowego działania.
Lp. 3	
Data wpływu	21.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Drawieński Park Narodowy
Treść uwagi	Pkt. C2 dot. A067 Gągoł (<i>Bucephala clangula</i>), A070 Nurogęś (<i>Mergus merganser</i>) – proponuje się dopisanie w kolumnie „Przedmiot ochrony obszaru” Zimorodek (<i>Alcedo atthis</i>). Uzasadnienie: Zimorodek został wpisany obok gągoła i nurogęsi w pkt. B10 dot. Działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, ponadto w Załączniku nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 2020 r., przy Zagrożeniach i opisie zagrożenia ad.1 podano ten sam opis zagrożenia dla wszystkich ww. trzech gatunków ptaków., tj. „Zwiększona śmiertelność młodych w wyniku płoszenia ptaków wyprowadzających lęgi nad rzekami lub jeziorami poprzez uprawianie różnych form ludzkiej działalności. I ten sam kod zagrożenia G01 - sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawiane w plenerze”.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Dodano przedmiot ochrony A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> w działaniu C2.
Lp.4	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Zgodnie z delegacją ustawową art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych jest ustanawiany jako akt prawa miejscowego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, tj. musi być podpisany przez osobę prawidłowo powołaną na to stanowisko w trybie określonym w art. 130 ust. 1 ustawy ooś. Wątpliwości prawne budzi możliwość stanowienia aktów prawa miejscowego działaniem osoby tylko pełniącej obowiązki Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zwłaszcza że przepisy prawa nie przewidują w ogóle w tym przypadku możliwości „powierzenia pełnienia obowiązków”.
Sposób rozpatrzenia	Uwaga jest nieaktualna. Tym niemniej, w odniesieniu do wyżej postawionych zarzutów, tut. Organ wskazuje, co następuje: Okoliczność, że przepisy nie przewidują w przypadku Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska możliwości powierzenia pełnienia obowiązków pozostaje poza zakresem uzgodnień projektu Planu Zadań Ochronnych. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że stosownie do treści art. 59 ust 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 o wojewodzie i administracji rządowej akty prawa miejscowego mogą być stanowione przez wojewodę oraz organy niezespółonej administracji rządowej. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem niezespółonej administracji rządowej wskazanym w art. 56 ust 1 pkt 15 tej ustawy uprawnionym do wydawania aktów prawa miejscowego. Zgodnie z przyjętym orzecznictwem określenie "powierzenie obowiązków" (organu lub na

	<p>stanowisku) niewątpliwie oznacza powierzenie wszystkich funkcji organu, albo inaczej wszystkich kompetencji, uprawnień i obowiązków przynależnych temu organowi (stanowisku), w tym też kompetencji władczych. Tym, więc różni się w praktyce od powołania na stanowisko, że jest powołaniem czasowym, "prowizorycznym". W rozpatrywanej sprawie akt powierzenia obowiązków został podjęty przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zatem przez organ ustawowo upoważniony do powołania na stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Tak dokonane powierzenie obowiązków jest bez wątpienia aktem o charakterze administracyjnoprawnym (publicznoprawnym). Ze względu na potrzebę zapewnienia porządku prawnego w dziedzinie administrowania w doktrynie prawa administracyjnego przyjmuje się zasadę domniemania ważności aktu administracyjnego. Bez znaczenia jest więc wyznaczenie piastuna funkcji organu jako osoby pełniącej obowiązki Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, ponieważ w ten sposób zostaje jedynie podkreślone, że nie została dotychczas skutecznie przeprowadzona procedura powołania konkretnego kandydata na to stanowisko. W takiej sytuacji nie może być mowy o wstrzymaniu działalności organu administracyjnego, ponieważ to mogłoby prowadzić do destabilizacji funkcjonowania państwa. Nie bez przyczyny zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie wskazuje się na wynikającą z obowiązujących przepisów prawa zasadę kontynuacji (ciągłości) działania organów administracji publicznej. Choć powyższa ocena nie wynika wprost z przepisów prawa, jednak z uwagi na charakter działalności organów administracji publicznej, która służy realizacji konstytucyjnych praw i obowiązków, w tym w ramach władztwa administracyjnego funkcji państwa, przy zastosowaniu wykładni celowościowej i systemowej niewątpliwie obowiązujące przepisy prawa muszą prowadzić do zapewnienia realizacji zadań jakie niesie ze sobą organizacja państwa. Powierzenie zatem przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska obowiązków Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska osobie niepowołanej na to stanowisko mieści się w kompetencjach GDOŚ wynikających z art. 130 ustawy ooś. Oznacza to, że Generalny Dyrektor powinien na czas braku powołania osoby na stanowisko Regionalnego Dyrektora zapewnić funkcjonowanie tego organu. W tym zakresie trafnie podnosi się w doktrynie i w orzecznictwie tezę, że wówczas jedynym wyjściem jest wyznaczenie osoby pełniącej obowiązki organu do czasu ustania przeszkód lub powołania konkretnej osoby na to stanowisko.</p> <p>Należy ponownie podkreślić, że podstawową cechą administracji publicznej jest zasada ciągłości jej działania, z której wynika, że niemożność wykonywania obowiązków Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nie może prowadzić do braku możliwości podejmowania określonych czynności. Działalność organu musi być tak zorganizowana, aby zapewniać nieprzerwane i stałe jego funkcjonowanie oraz pozwalające organowi na wypełnianie swoich ustawowych czynności i obowiązków. Utożsamianie organu administracji publicznej tylko z piastunem organu (osobą fizyczną) stanowiłoby zagrożenie dla funkcjonowania tej zasady. W literaturze prawniczej podkreśla się, że w oparciu o rozwiązania prawa ustrojowego należy przyjąć, że wykonywanie administracji publicznej przypisane jest organom w ujęciu organizacyjno-przedmiotowym. Oznacza to, że brak piastuna organu administracji publicznej nie przerywa bytu organu administracji publicznej, przyjęta zaś w prawie ustrojowym koncepcja organizacyjno-przedmiotowa zapewnia trwałość organu administracji publicznej (B. Adamiak. O podmiotowości organów administracji publicznej w postępowaniu sądownoadministracyjnym. Państwo i Prawo z 2006 r. nr 11).</p>
Lp.5	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników

Treść uwagi	Z uzasadnienia projektu i naszej wiedzy wynika, że zasadnicze prace nad planem, w tym prace terenowe, identyfikacja zagrożeń i potrzeb ochrony, a także umożliwienie udziału podmiotom prowadzącym działalność w siedliskach chronionych gatunków, były realizowane w latach 2011-2014. Przy ustanawianiu planu na 10 lat, nie jest prawidłowe opieranie jego treści głównie na ustaleniach faktycznych poczynionych 6-9 lat temu. Obecnie ustanawiane PZO powinno być poprzedzone aktualizacją stanu wiedzy do stanu na 2020 r., w tym odpowiednimi pracami terenowymi. Bulwersujące wydaje się, że od 2014 r., nie uzupełniono wiedzy o gatunkach, których stan rozpoznania określono wówczas jako niewystarczający, i że w obecnym projekcie planu nadal stawia się za cel uzupełnienie stanu wiedzy o nich.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Projekt planu zadań ochronnych został opracowany na bazie posiadanych danych, uaktualnionych w miarę możliwości przez tut. Organ. Zgodnie z wytycznymi GDOŚ do opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, projekt PZO sporządza się na bazie wiedzy o obszarze jaka jest dostępna i jaką uda się uzyskać podczas procesu planowania. Jeżeli zostanie wskazana potrzeba bardziej gruntowego uzupełnienia wiedzy, która w najbliższej przyszłości będzie niezbędna do ochrony obszaru, może to być ujęte w jednym z planowanych działań, co zostało uczynione w opracowanym przez RDOŚ w Szczecinie projekcie zarządzenia.
Lp.6	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Załącznik nr 1 zawiera jedną listę współrzędnych – czy opisuje on prawidłowo fragmenty obszaru wyłączone z zakresu PZO?
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Doprecyzowano załącznik nr 1.
Lp.7	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	W załączniku 3 nadmierne wydaje się wykorzystanie kodu J03.01 „zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska”. Większość zagrożeń dla ptaków działa poprzez zmiany cech ich siedlisk, ale zmiany te mają zwykle swoje przyczyny. W załączniku 3 powinny być identyfikowane właśnie te źródłowe przyczyny zagrożeń inaczej bowiem trudno będzie im zapobiegać. W szczególności, w przypadku gatunków związanych ze starodrzewami lub starymi drzewami (np. preferujący stare drzewa jako miejsca gniazdowania – rybołów, bielik, bocian czarny, gagoł, nurogęś, trzmiełojad, orlik, siniak, puchacz, sóweczka, włośchatka, dzięcioł czarny – źródłową przyczyną deficytu odpowiednich cech siedlisk jest gospodarka leśna i wycinanie drzew (B02.02), ograniczające szanse wytworzenia się odpowiednich siedlisk. W takiej sytuacji zasadne wydaje się wskazywanie zagrożenia B02.02, a nie J03.01.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Dla każdego gatunku zagrożenie J03.01 jest osobno opisane, wskazując konkretnie na przyczyny zmniejszenia lub utraty określonych cech siedliska.
Lp. 8	

Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Dla gatunków „antropofobnych” – np. bielik, puchacz, rybołów, orlik krzykliwy, bocian czarny – zagrożeniem jest choćby incydentalne niepokojenie w miejscach rozrodu, co z kolei jest pochodną penetracji obszaru przez ludzi. Zwiększaniu się tej presji w obszarze sprzyja usprawnianie dostępu do obszaru, np. przez udostępnianie dróg leśnych do ruchu publicznego i poprawę nawierzchni dróg. Powinno to być zidentyfikowane jako zagrożenie D05.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Potwierdzone stanowiska ww. gatunków obejmowane są ochroną na podstawie art. 60 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.), poprzez wyznaczenie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt. Przebywanie w ww. strefach jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu decyzji regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Zgodnie z art. 26 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1463 z późn. zm.), lasy stanowiące ostoje zwierząt objęte są stałym zakazem wstępu dla ludności. Natomiast ruch pojazdów regulowany jest w trybie art. 29 ustawy o lasach.
Lp. 9	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Dla wielu gatunków związanych z siedliskami wodno-błotnymi (bąk, perkoz dwuczuby, bączek, gęgawa, błotniak, łabędź) a także dla gatunków żywiących się m.in. rybami i płazami z drobnych mokradł (np. bocian czarny, orlik, kanie, błotniak, bielik, czapla) istotnym zagrożeniem stały się obecne susze w okresie wiosenno-letnim, nakładające się na trwające wciąż funkcjonowanie sieci drenarsko-melioracyjnej na terenach rolniczych i niektórych rowów odwadniających na terenach letnich (synergiczne złożenie zagrożeń M01.02 oraz J02.01). Do pogłębienia skutków suszy przyczyniają się także prace utrzymaniowe na ciekach i rowach przyspieszające odpływ wody (J02), w tym konserwacja i odmulanie rowów i koryt cieków (J02.02). Skutkuje to zanikiem siedlisk wodno-błotnych lub pogorszeniem ich jakości, albo ograniczeniem bazy żerowej dla odpowiednich gatunków. Zagrożenie to stało się rzeczywiste i bardzo poważne, zwłaszcza w ostatnich latach. Zasluguje na dokładniejszy opis w załączniku 3.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. W załączniku nr 3 dodano zagrożenia M01.02 i J02 do zagrożeń istniejących dla gatunków związanych z siedliskami wodno-błotnymi.
Lp. 10	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Jako odrębne zagrożenie dla gatunków związanych z mokradłami (np. bocian czarny, orlik, kanie, błotniak, bielik, czapla), wskazać należy przypadki rozlewisk wody, jakie wykształciły się pod wpływem działalności bobrów, zaniedbań utrzymaniowych bądź innych przyczyn. Nawet jeśli likwidacja takich rozlewisk służy ograniczaniu szkód

	gospodarczych lub przywracania terenu do użytkowania, i nawet jeśli jest legalna, z punktu widzenia celów ochrony obszaru Natura 2000 nie przestaje być zagrożeniem dla ptaków, które w międzyczasie wykorzystwały rozlewisko jako swoje siedlisko. Jest to zagrożenie rzeczywiste, o czym świadczą np. przypadki zniszczenia rozlewisk na cieku Bagnica k. Lubieniowa czy rozlewisk bobrowych k. Radachowa.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Obecnie wskazywane zagrożenia uwzględniają zanik siedlisk gatunków bez względu na ich pochodzenie.
Lp. 11	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	W zakresie presji obcych gatunków drapieżnych na ptaki, obserwowaliśmy dotąd w obszarze głównie presję ze strony norki amerykańskiej. Presja ze strony jenota i szopa wydaje się mniej poważna, przy czym presja szopa może narastać. Spektrum presji drapieżniczej na gatunki lęgące się w szuwarach i na dziuplaki nie jest takie samo. Zagadnienia te powinny być bardziej precyzyjnie opisane w załączniku 3.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono, zdaniem tut. Organu opis dotyczący tego zagrożenia jest wystarczający.
Lp. 12	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	W przypadku bąka, obserwowaliśmy w obszarze przypadki zasypywania i osuszania mokradel, oddziałujące na gatunek nie tylko przez ułatwianie dostępu drapieżników, ale także przez fizyczne zniszczenie siedliska.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Wskazywane w treści uwagi zagrożenia są już wskazane i opisane w załączniku nr 3 (bąk - zagrożenia istniejące J02.01 oraz J03.01)
Lp. 13	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	W przypadku czapli siwej, jej odstrzał na stawach rybnych ma miejsce w obszarze, jest więc zagrożeniem rzeczywistym, a nie tylko potencjalnym.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Przeredagowano i uzupełniono opis zagrożeń dla czapli siwej.
Lp. 14	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników

Treść uwagi	W przypadku gagoła, opis wybranych zagrożeń powinien być doprecyzowany, dla lepszego opisanie ich mechanizmów, specyficznych w obszarze: G01 – zwiększona śmiertelność młodych jest skutkiem spływów kajakowych w okresie wodzenia młodych na tafla rzek, w szczególności zachowanie odwodzących samic, których konsekwencją jest zmniejszenie opieki nad młodymi. Presja ta wymusza corocznie migrację gagołów w tej fazie rozrodu w końcu czerwca i w początkach lipca z Drawy do suboptymalnych siedlisk w sąsiedztwie; B02.02 – wycinka lasu powoduje deficyt drzew odpowiednio grubych i starych, by były optymalne do wykuwania w nich dziupli przez dzięcioła czarnego; skutkiem jest deficyt odpowiednich dla gagoła drzew dziuplastych. Jest to zagrożenie rzeczywiste, a nie tylko potencjalne: choć drzewa dziuplaste co do zasady nie są wycinane, to gospodarka leśna ogranicza możliwość powstawania odpowiednich drzew dziuplastych.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono częściowo. Zdaniem tut. Organu opis zagrożenia G01 jest wystarczający. Jednocześnie w odniesieniu do wskazania na deficyt drzew dziuplastych odpowiednich dla gagoła uzupełniono opis zagrożenia dla tego gatunku w załączniku nr 3.
Lp. 15	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	W przypadku ptaków szponiastych (zwłaszcza bielika), dochodziło w obszarze do przypadków śmierci ptaków żerujących na padlinie na linii kolejowej Krzyż-Szczecin, co powinno być zidentyfikowane w ramach zagrożenia G05.11.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Przeredagowano i uzupełniono opis zagrożeń dla bielika. Z uwagi na brak w ostatnich latach zgłoszeń w tym zakresie, zagrożenie określono jako potencjalne.
Lp. 16	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Zagrożenia ze strony prac utrzymaniowych na rzekach (J02, J02.02, J03.01 – np. dla samotnika, zimorodka) są rzeczywiste a nie tylko potencjalne, w związku z ujęciem takich prac na niektórych rzekach w obszarze w planie utrzymania wód, ustanowionym przez Dyrektora RZGW w Poznaniu.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono częściowo. Dla zimorodka oraz samotnika, w załączniku nr 3 do rozporządzenia wskazano już jako zagrożenia istniejące J02 (spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych) oraz związane z nim J03.01 (zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska). Tym niemniej rozszerzono opis do zagrożeń istniejących dla tych gatunków.
Lp. 17	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników

Treść uwagi	W przypadku gatunków leśnych związanych z zasobami martwego drewna lub z mikrosiedliskami związanymi z martwymi lub zamierającymi drzewami (np. gagoł, nurogęś, siniak, dzięcioł czarny, muchołówka mała), mamy do czynienia nie tylko z potencjalnym zagrożeniem B02.04, a raczej z rzeczywistym zagrożeniem B02.02. W obszarze deficyt martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzewnych jest faktem, potwierdzonym m.in. naszymi pomiarami (średnie zasoby martwego drewna w buczynach obszaru wynoszą poniżej 5m ³ /ha), a główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest nie tyle usuwanie drzew martwych, co wycinanie drzew zanim zdążą zestarzeć się na tyle, by mieć skłonność do zamierania. Usuwanie drzew martwych ma miejsce raczej w przypadkach grupowej śmierci drzew, np. w wyniku huraganu, co jest również istotne, ale drugoplanowe.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. W rozdziale 4 "Dokumentacji projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 PLB320016 Lasy Puszczy nad Drawą" (Jermaczek A. et al. 2014. Świebodzin-Warszawa) dotyczącym analizy zagrożeń istniejących i potencjalnych, zagrożenie B02.02 dla ww. gatunków jest wskazywane jako potencjalne. Z uwagi na brak nowszych danych w tym zakresie, do czasu wykonania badań monitoringowych brak jest podstaw do innej kwalifikacji od wskazywanej przez autorów dokumentacji.
Lp.18	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	W przypadku rybitwy czarnej potencjalnym zagrożeniem jest także J02.02, ponieważ zgłaszane są postulaty odmulenia jeziora Grażyna i ujścia Drawy do tego jeziora, tj. miejsc w których notowano gniazdowanie tego gatunku.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono częściowo. Dla gatunku wskazano już w procedowanym zarządzeniu jako zagrożenie potencjalne J02 (spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych), obejmujące swym zakresem także J02.02. Tym niemniej doprecyzowano opis zagrożeń dotyczący ww.
Lp. 19	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	W załączniku 4 wnioskujemy o doprecyzowanie celów w zakresie „zachowania w obszarze siedlisk łągowych i żerowiskowych gatunku”, poprzez wskazanie możliwych do weryfikacji, kluczowych dla odpowiednich gatunków, cech odpowiednich siedlisk, np.: a) Dla perkoza: niepomniejszona długość naturalnej linii brzegowej i zachowanego w stanie naturalnym litoralu zbiorników wodnych oraz osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ichtiofauny wód; b) Dla bąka, bączka, łabędzia niemego, gęgawy, błotniaka: niepomniejszony areał szuwarów trwale podtopionych w okresie rozrodu ptaków; c) Dla czapli: wyeliminowanie śmiertelności antropogenicznej oraz osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ichtiofauny wód; d) Dla bociana czarnego i orlika: utrzymanie niepomniejszonego udziału drzewostanów z gatunkiem panującym >100 lat (nie mniej niż 12,5 % lasów obszaru) oraz niepomniejszonego udziału drzew > 120 lat wg gatunków rzeczywistych. Zachowanie co najmniej 25 % lasów obszaru jako oddalonych o co najmniej 1 km od dróg publicznie dostępnych. Utrzymanie niepomniejszonego areału i

	<p>niepogorszonego uwodnienia ekosystemów mokradłowych. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ichtiofauny wód. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu ochrony populacji płazów jako bazy żerowej; e) Dla łabędzia krzykliwego: zapewnienie bezpieczeństwa w miejscach zimowania poprzez utrzymanie niskiego poziomu antropopresji; f) Dla gągoła i nurogesi: zachowanie niepomniejszonego udziału drzew buka i sosny >100 lat oraz olszy >80lat wg gatunków rzeczywistych w drzewostanach w buforze 1 km od wód. Zapewnienie bezpieczeństwa rozrodu przez zupełne wyeliminowanie płoszenia w okresie rozrodu na odcinku rzeki Drawa w parku narodowym i ograniczenie płoszenia na innych rzekach do powodu nie wymuszającego przemieszczania się ptaków w siedliska suboptymalne; g) Dla bielika, puchacza, trzmielojada, kań, dzięcioła czarnego: utrzymanie niepomniejszonego udziału drzewostanów z gatunkiem panującym >100 lat (nie mniej niż 12,5% obszaru) oraz niepomniejszonego udziału drzew >120 lat wg gatunków rzeczywistych. Zachowanie co najmniej 25 % lasów obszaru jako oddalonych co najmniej 1 km od dróg publicznie dostępnych; h) Dla rybołowa: zwiększenie w obszarze udziału sosen >120 lat. Zachowanie co najmniej 25 lasów obszaru jako oddalonych o co najmniej 1 km od dróg publicznie dostępnych. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ichtiofauny wód; i) Dla słonki, żurawia, samotnika: osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu ochrony bagien i torfowisk w lasach oraz olsów; j) Dla rybitwy czarnej: zachowanie naturalnie kształtującej się delty Drawy na jez. Grażyna wraz z naturalną roślinnością oraz wyeliminowanie płoszenia przez kajakarzy. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ichtiofauny wód; k) Dla siniaka, muchołówki małej: osiągnięcie właściwego stanu ochrony buczyn w obszarze w zakresie wskaźników: wieku drzewostanu, zasobów martwego drewna, mikrosiedlisk nadrzewnych. Utrzymanie udziału drzewostanów z dominacją buka w wieku ponad 100 lat, nie stanowiących KDO ani KO, na poziomie nie mniejszym niż 1% ogólnej powierzchni drzewostanów, na gruntach Nadleśnictwa Smolarz, 2,5% na gruntach Nadl. Bierzwnik, 1,5 % na gruntach Nadleśnictwa Krzyż i 3% na gruntach Nadleśnictwa Głusko; l) Dla zimorodka: zachowanie naturalnego charakteru rzek w obszarze, w tym procesów erozji bocznej, zadrzewień na brzegach cieków i jezior, zasobów drzew nadwieszonych nad wodą martwych drzew w ciekach i w strefie brzegowej jezior. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ichtiofauny wód. Cele określone w załączniku 4 w stosunku do leśnych siedlisk ptaków powinny być na tyle konkretne (także w zakresie arealu i stanu siedlisk gatunków nie tylko w zakresie populacji!), aby w procedurze strategicznej oceny oddziaływania planów urządzania lasu na środowisko można konkretnie zbadać (symulując zmiany struktury wiekowej drzewostanów), czy realizacja planów jest zgodna z tymi celami. Cele odnoszące się do –ód i warunków wodnych staną się, na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy Prawo wodne, celami środowiskowymi dla obszaru chronionego zależnego od wód, a więc powinny być na tyle jasne i konkretne, by mogły być przeniesione do planu gospodarowania wodami, by jasno określały do jakiego stanu ma doprowadzić wody ich zarządca (art. 231 pkt 1 Prawa wodnego), by można było zbadać zgodność wydawanych zgód wodnoprawnych z tymi celami.</p>
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Zdaniem tut. Organu załącznik 4 dostatecznie jasno określa cele działań ochronnych.
Lp. 20	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działań A1 i A2: określenie zapotrzebowania na sztuczne miejsca lęgowe (platformy, budki) powinno być realizowane w ramach prac nad PZO, a nie dopiero

	planowane. W planie należy wskazać, w razie potrzeby, działanie polegające już tylko na zrealizowaniu tego zapotrzebowania.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Pierwotny dokument, który powstał na bazie materiałów do planu zadań ochronnych (2014 r.) określał zapotrzebowanie na sztuczne miejsca lęgowe. Jednakże w przeciągu 6 lat od tych zapisów prowadzone były działania polegające na montażu przedmiotowych budek i platform, wykonywane zarówno w ramach projektów (m.in. <i>Ochrona rybołowa Pandion haliaetus na wybranych obszarach SPA Natura 2000 w Polsce. LIFE15 NAT/PL/000819</i>) jak i zadań własnych jednostek (DPN i nadleśnictw). Tym samym należy na nowo określić zarówno bieżące, rzeczywiste potrzeby w tym zakresie, jak i ustalić gdzie działania te winny być zlokalizowane.
Lp. 21	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działania A3: przygotowanie i zawarcie porozumień z zarządcami/dzierżawcami obwodów łowieckich nie jest działaniem ochronnym, ale jest tylko procedurą przygotowawczą do wykonania działania ochronnego. Działaniem ochronnym może być co najwyżej odpowiednia redukcja drapieżników, realizowana na podstawie takich porozumień. W planie należy określić ramy do jej wykonania, np. poziom zagęszczenia do którego gatunki inwazyjne powinny być zredukowane.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono częściowo. Przeredagowano zapis działania A3.
Lp. 22	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działania B1: powinno ono dotyczyć nadleśnictw, ale nie Drawieńskiego Parku Narodowego. DPN nie powinien w ogóle realizować cięć rębnych, a las w parku narodowym powinien w całości, a nie tylko w 5% podlegać ochronie.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Parki narodowe realizują zadania z zakresu szeroko pojętej gospodarki leśnej, gdzie kierunek prowadzonych działań wskazywany jest w zarządzeniach Ministra Środowiska w sprawie zadań ochronnych lub w rozporządzeniach Ministra Środowiska w sprawie planów ochrony. Tym samym w parkach narodowych realizowane są m.in. podsadzenia, trzebieże późne, trzebieże przekształceniowe, czyszczenia, czy też rębnie złożone, celem przyspieszenia kierunków sukcesji w kierunku pożądanego zbiorowiska roślinnego, zainicjowania i skierowania procesów sukcesji w kierunku potencjalnego zbiorowiska roślinnego w drzewostanach silnie przekształconych czy też stabilizacji drzewostanów sztucznego pochodzenia o składzie gatunkowym zgodnym ze składem potencjalnego zbiorowiska roślinnego.
Lp. 23	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników

Treść uwagi	Co do działania B2, należałoby rozszerzyć, że pojęcie „drzew biocenotycznych” obejmuje w szczególności: drzewa dziuplaste, drzewa z próchnowiskami, drzewa zahubione i z uszkodzeniami pnia, złomy, wykroty. Także w „sytuacjach kłęskowych” pozostawiona powinna być przynajmniej część drzew uszkodzonych – przypadki wiatrołomów należy wykorzystać do odbudowy zasobów drzew biocenotycznych.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Rozszerzono opis drzew biocenotycznych w pkt B2 załącznika nr 5.
Lp. 24	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działania B3: przy Drawie i Korytnicy pozostawiana strefa powinna mieć co najmniej 50 m. Przy pozostałych akwenach lepiej określić jej szerokość w metrach, jako 30 m (w przeciwnym razie nie jest jednoznaczne, wysokość jakiego drzewostanu przyjąć za punkt odniesienia). W ramach tego działania, strefa bezpośrednio przy wodach powinna być pozostawiona także w „sytuacjach kłęskowych”. Nawet np. po ewentualnym wiatrołomie, zasadne jest pozostawienie tej strefy do sukcesji (wraz z pozostałościami drzewostanu), a nie uprzątanie drzew i zalesianie.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono częściowo. Przeredagowano zapis w części dotyczącej określenia szerokości pozostawianego pasa. Odnośnie drugiej części uwagi tutaj. Organ wskazuje, że działanie B3 zawiera wskazanie dla pozostawiania wykrotów i złamanych drzew nad ciekami („Dla nurogęsi w obrębie pasów pozostawianie wykrotów i złamanych drzew, jeśli nie stanowią one zagrożenia bezpieczeństwa ludzi”).
Lp. 25	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Działanie B4 nie powinno dotyczyć Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego, gdyż w DPN nie ma miejsca na zręby zupełne. Jeżeli jest konieczna ochrona zrębowych siedlisk otwartych, to powinna ona być realizowana w innych częściach obszaru, poza parkiem narodowym.
Sposób rozpatrzenia	W działaniu B4 z „podmiotów odpowiedzialnych” usunięto Dyrektora Drawieńskiego Parku w związku z uzasadnieniem wskazywanym przez DPN w uwadze nr 2. Tym samym przedmiotowy wniosek stał się nieaktualny.
Lp. 26	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Dla ochrony gatunków antropofobnych – bociana czarnego, kań, bielika, rybołowa, puchacz – proponujemy dodać działanie polegające na zachowaniu obszarów o niskim poziomie antropopresji, poprzez zamknięcie szlabanami możliwości wjazdu na drogi leśne oraz poprzez organizację prac leśnych tylko w okresach nie zakłócających lęgów ptaków. Chodzi tu o utrzymanie maksymalnie niskiej antropopresji nie tylko w

	sąsiedztwie istniejących gniazd, ale na większym obszarze, które ze względu na ten czynnik gwarantowałyby gatunkom antropofobnym wysoką jakość siedliska w tym zakresie. Areał zastosowania takich działań został zaproponowany w dokumentacji PZO z 2014 r., może jednak wymagać aktualizacji.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Regulacje dotyczące przebywania w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną wynikają z art. 60 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020., poz. 55 z późn. zm.). W przypadku posiadania informacji o wykorzystywaniu dróg leśnych w strefach ochrony ostoi, sytuacje takie należy zgłaszać do rdoś i odpowiednich organów ścigania, gdyż stanowią one naruszenie ustawy o ochronie przyrody i rozporządzenia MŚ w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.).
Lp. 27	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Istotnym i ważnym środkiem ochronnym modyfikującym gospodarke leśną, w praktyce stosowanym zresztą już przez nadleśnictwa, jest (niezależnie od pozostawiania 5 % drzewostanów poddawanych cięciom rębny, oraz pozostawiania drzew biocenotycznych) wyznaczenie i utrzymywanie sieci tzw. powierzchni referencyjnych, tj. drzewostanów nie objętych użytkowaniem, a pozostawionych dla obserwowania w nich naturalnych procesów. Drzewostany takie są ważne dla ptaków, ponieważ zwykle po pewnym czasie wytwarzają się w nich znaczące zasoby martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzewnych. Praktykę tę należałoby usankcjonować i utrwalić, zapisując działanie ochronne w grupie B – „ <i>Wytworzenie i utrzymanie leśnych siedlisk o wysokiej jakości strukturalnej dla ptaków przez wyznaczenie, uzupełnienie i utrzymywanie sieci tzw. drzewostanów referencyjnych, pozostawionych bez użytkowania, nie mniejszej niż 5% powierzchni leśnej w każdym z nadleśnictw obszaru</i> ”. Analizy sieci drzewostanów referencyjnych i potrzeb jej uzupełnienia znajdują się w dokumentacji PZO, mogą jednak wymagać aktualizacji.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Powierzchnie referencyjne wyznaczone są w Planach Urządzania Lasu, które podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Plany te analizowane są przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska również pod kątem wyznaczania powierzchni wyłączanych z użytkowania.
Lp. 28	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Odnosnie działania B8: odwołanie się w treści PZO do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (którego treść pozostaje w kompetencji Ministra Rolnictwa) stanowi naruszenie zasad legislacji, ponieważ w niedopuszczalny sposób przenosi delegację do ustanowienia normy na organ inny, niż wskazany w ustawie. Ponadto, niezasadne wydaje się odwoływanie do PROW 2014-2020 w PZO, który zostanie ustanowiony najwcześniej w ostatnich miesiącach 2020 r.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Działanie B8 polega na ochronie siedlisk i żerowisk położonych na TUZ, poprzez ich zachowanie (np. zabezpieczając przed zaoraniem czy zalesieniem) oraz ekstensywne użytkowanie. Natomiast Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 jest instrumentem wspierającym realizację działań

	<p>ochronnym dla siedlisk przyrodniczych znajdujących się na trwałych użytkach zielonych, zaś przystąpienie do niego jest dobrowolne. Warunkiem otrzymania płatności rolnych w pełnej wysokości jest stosowanie w planie zadań ochronnych podziału działań na obligatoryjne i fakultatywne oraz wpisywanie wymogów w brzmieniu przedstawionym w konsultowanym projekcie zarządzenia. Z punktu widzenia ochrony przyrody ważne jest by lokalne społeczności i przedsiębiorcy byli zainteresowani taką formą gospodarowania na terenie, która jest jak najkorzystniejsza dla ochrony lokalnych gatunków i ich siedlisk. Należy także pamiętać że programy rolnośrodowiskowe ukierunkowane na ochronę ptaków są spójne z wytycznymi specjalistów w tej dziedzinie, brak jest więc przeciwwskazań by działania fakultatywne pokrywały się z wymogami programu rolnośrodowiskowego.</p> <p>Odnosnie drugiej części uwagi należy wskazać, że nazwa programu PROW 2014-2020 odnosi się do okresu kiedy można do niego przystąpić. Zobowiązania podejmowane są na okres 5-letni, w związku z tym rolnicy którzy przystąpią do programu w roku np. 2020 będą go realizowali do roku 2025. Tym samym uwzględnienie programu PROW 2014-2020 w procedowanym dokumencie jest jak najbardziej zasadne.</p>
Lp. 29	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działania B10, zwracam uwagę, że przy takich warunkach organizacji spływów Drawą jak zaproponowano w treści działania, występują już negatywne oddziaływania na gągoła, wyrażające się wymuszaniem przemieszczania się ptaków z pisklętami do siedlisk suboptymalnych. Dla osiągnięcia właściwego stanu ochrony gatunków należałoby zastosować zasady surowsze: bezwarunkowe rozpoczynanie sezonu spływów nie wcześniej niż 1 lipca (a później, gdy monitoring wykaże opóźniony rozwój ptaków), natężenie ruchu nie większe niż 150 osób dziennie w początku lipca, zwiększane do 250 osób dziennie gdy pisklęta gągołów osiągną samodzielność; godziny udostępnienia 10-18
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Zapisy działania zostały uzgodnione z jednostką Drawieńskiego Parku Narodowego (który jest wskazany jako podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie), gdzie pod uwagę wzięte zostały przedstawione wyniki monitoringu gągoła i nurogęsi prowadzone na Drawie przez pracowników parku. Ponadto obecnie proponowane zapisy umożliwiają Dyrektorowi DPN opóźnienie udostępnienia rzeki dla ruchu turystycznego w przypadku obserwacji na rzece ptaków prowadzących młode.
Lp. 30	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działania B11, wydaje się że sama edukacja turystów kajakowych i ich właściwe zachowanie się nie eliminują w wystarczającym stopniu zagrożenia. Natura zagrożenia uwarunkowana jest behawiorem samic gągoła wodzących pisklęta zachowania odwodzące, w wyniku czego występuje ono nawet przy właściwym zachowaniu się turystów.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Obok edukacji planowane są także inne działania mające zminimalizować (lub wyeliminować) negatywne oddziaływanie turystyki kajakowej na ptaki wodzące młode (działanie B10, C2).

Lp. 31	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działania C1, metody monitoringu ptaków w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dotyczą wskaźników populacyjnych i nie obejmują monitoringu arealu i stanu siedlisk ptaków. Tymczasem, do monitoringu stanu ochrony konieczne jest nie tylko monitorowanie populacji, ale także monitorowanie siedliska i perspektyw ochrony. Opis działania należy uzupełnić o zakresy i metody monitorowania stanu siedlisk ptaków, albo zaplanować dodatkowe działania monitorujące siedliska. Konieczne wydaje się przynajmniej monitorowanie: a) zmian struktury wieku drzewostanów leśnych w obszarze; b) zmian zasobów martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzecznych; c) zmian uwodnienia szuwarów bagiennych i torfowisk; d) przekształceń linii brzegowej akwenów; e) stanu hydromorfologicznego cieków i poszczególnych elementów hydromorfologicznych kluczowych dla ptaków.
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Uzupełniono działanie C1.
Lp. 32	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Co do działania C2: Monitoring natężenia ruchu kajakowego na Drawie w granicach Drawieńskiego Parku Narodowego, oraz jego wpływu na ptaki lęgowe jest faktycznie konieczny, ale nie powinien być ograniczony tylko do odcinka Drawy w Drawieńskim Parku Narodowym. Taki monitoring powinien być wdrożony co najmniej także na pozostałych odcinkach Drawy, oraz Korytnicy od nowej Korytnicy do Bogdanki.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. W przypadku monitorowania ruchu turystycznego na ciekach poza DPN nie ma realnych możliwości wypełnienia zapisów tego działania.
Lp. 33	
Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	Klub Przyrodników
Treść uwagi	Działanie D3 nie wydaje konieczne. Dla zimorodka są generalnie istotne wszystkie cieki obszaru. Wszystkich cieków, nie tylko wybranych stref kluczowych, powinno dotyczyć wdrożenie działania B6.
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono. Potrzeba doprecyzowania obszaru wdrażania działania została wskazana podczas wewnętrznych konsultacji pomiędzy jednostkami sprawującymi nadzór nad obszarem. Wynika to m.in. z ogólnych zaleceń, by w miarę możliwości jak najdokładniej wskazywać obszar wdrażania danego działania.
Lp. 34	

Data wpływu	24.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	RDLP Szczecin
Treść uwagi	<p>Wniosek o przereadogowanie zapisu dotyczące działania ochronnego B1 (załącznik nr 5) na: „Zapewnienie dostępności drzewostanów lęgowych oraz zapewnienie udziału starych drzew poprzez pozostawianie na pasach, smugach i strefach cięć rębnych o powierzchni większej niż 1 ha (bez względu na rodzaj rębni) kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu o powierzchni stanowiącej co najmniej 5 % pasa manipulacyjnego, smugi lub strefy z możliwością rozliczenia tej powierzchni w ramach ostępu leśnego przy rębniach złożonych. Drzewa w pozostawionych biogrupach nie podlegają użytkowaniu, są pozostawione do naturalnej śmierci i rozkładu, z wyjątkiem konieczności usuwania drzew stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne. Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadkach zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha oraz w przypadku bloku upraw pochodnych czy zachowawczych, jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok. Działanie ciągle w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych”.</p> <p>Uzasadnienie: Przy wyznaczaniu kęp starodrzewu uwzględnia się ukształtowanie terenu oraz warunki hydrologiczne w związku z czym nie zawsze możliwe jest pozostawienie wielkości równej 5% powierzchni manipulacyjnej pasa, smugi lub strefy. W wielu przypadkach powierzchnia ta może być większa niż wymagane 5%. Jednocześnie rozliczenie na poziomie ostępu leśnego przy rębniach złożonych zapewni przestrzenny rozkład kęp starodrzewu w całym krajobrazie, a możliwość kompensacji powierzchni w najlepiej do tego nadających się lokalizacjach pomoże osiągnąć cel utrzymania wysokiej bioróżnorodności biologicznej. Większe kępy będą trwalsze, bardziej odporne na niekorzystne czynniki, a tym samym będą lepiej pełnić swoją rolę. Możliwość uniknięcia schematu w tym zakresie może wpłynąć pozytywnie na przedmioty ochrony, a podmioty odpowiedzialne będą mogły w pełni wykorzystać swoją wiedzę i doświadczenie w tym zakresie.</p>
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono. Przereadogowano zapis.
Lp. 35	
Data wpływu	28.09.2020 r.
Podmiot zgłaszający	ENEA Operator
Treść uwagi	Zgłaszający poinformował, że w obszarze objętym konsultowanym planem zadań ochronnych dla obszaru OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 znajduje się jego sieć elektroenergetyczna WN-110kV, SN-15kV i nn-0,4kV. Powyższa sieć przewidziana jest do dalszego utrzymania i nie jest przewidziana do przebudowy ani do skablowania.
Sposób rozpatrzenia	Przesłana informacja nie stanowi wniosku o zmiany w procedowanym akcie prawnym, w związku z tym pozostawiono ją bez rozpatrzenia.

W myśl przepisu art. 59 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), projekt planu zadań ochronnych, wymaga

uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą. Projekt zarządzenia uzyskał, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie:

- uzgodnienie wojewody lubuskiego, pismem znak GN-III.710.7.2021 z dnia 31 maja 2021 r.
- uzgodnienie wojewody wielkopolskiego, pismem znak KN-III.0521.3.2021.5 z dnia 14 lipca 2021 r.
- uzgodnienie wojewody zachodniopomorskiego, pismem znak P-1.0522.4.2021.KD z dnia 21 maja 2021 r.

Zarządzenie nie będzie miało znaczącego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Realizacja zadań ochronnych wpłynie pozytywnie na rynek pracy, w związku z zapotrzebowaniem na pracę przy wykonaniu zadań ochronnych.

Zarządzenie może wpłynąć na sytuację i rozwój regionu, lecz wpływ ten nie jest możliwy do bardziej szczegółowego określenia. Zarządzenie nie powinno wpłynąć na bieżącą aktywność turystyczną i zjawisko turystyki w regionie. W perspektywie długookresowej zarządzenie powinno zapewnić zachowanie walorów turystycznych w obszarze, stabilizując i wzmacniając rolę, jaką turystyka odgrywa w lokalnej gospodarce, a także umożliwiając rozwój specjalistycznych form turystyki przyrodniczej.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 20/7 z 26.01.2010);
- Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. L 206 z 22.07.1992 r., str. 7—5 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.);
- Dyrektywie 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. L 143, 30/04/2004 P. 0056 - 0075) tzw. Dyrektywa Odpowiedzialnościowa.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Miłostawa Olejnik

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie

Aleksandra Stoduma